

La vida no és res més que paraules

El sistema té o no té una lògica, però per a alguns funciona i el seu funcionament és independent del que pugui pensar-ne, entendre o sentir qualsevol dels seus elements. I sovint, encara, sembla tan difícil de discernir i, doncs, de formular, com el problema que tenen al sistema de la central telefònica on treballa Lenore Stonecipher Beadsman, a l'editorial Frequent @ Vigorous. No és com si ja no tinguessin el seu número, sinó com si tot de cop el compartissin amb bona part de la resta dels telèfons d'East Corinth, Ohio, la ciutat que va fundar Stonecipher Beadsman II, avi de Lenore, i que, vista des del cel, té la forma del perfil de Jayne Mansfield, una actriu de cinema.

El resultat és que les trucades se'ls multipliquen i que les consultes que reben tenen tan poc sentit com sembla que tinguin també les paraules de Vlad l'Empalador, la cacatua de les nimfes de Lenore, després que una altra Lenore, besàvia de la Lenore de qui els estava parlant, li donés una mica de menjar pineal, la glàndula que, segons Descartes, connectava el cos amb l'ànima. Res a veure, doncs, perquè la xerrameca aparentment diarreica

de Vlad és resultat de ser el primer conillet d'índies d'un menjar que la cadena Nutrició Infantil Stonecipheo, dirigida per Stonecipher III, pare de Lenore, pensa comercialitzar per guanyar la batalla comercial que manté amb Gerber's Qualitat, l'altre gegant de l'alimentació infantil. De moment, vol comercialitzar-la a Corfú i té la virtut de fer parlar les criatures mesos i fins i tot anys abans del que ho fan habitualment. No és però tampoc que el sistema tingui una lògica més senzilla des de la perspectiva industrial, és només que els homes com Stonecipher III bandegen tot el que no tingui a veure amb el guany.

Tres generacions

Paradoxalment, qui estava en condicions d'entendre millor el sistema és la generació de la besàvia Lenore, que té 92 anys, que va ser alumna de Ludwig Wittgenstein i que està renyida amb el seu nét, Stonecipher III. És tracta d'una generació que ha passat "literalment del cavall i la tartana al viatge a Lluna" i que ha acabat arraconada a la residència Shaker Heights, a tocar de Cleveland, Ohio, a prop d'East Corinth, propietat també

d'aquell gegant de l'alimentació, no sempre, però, exclusivament per motius de l'edat, sinó perquè, tal com ens diu el narrador, "com pots entendre ni que sigui una mica el lloc que ocupes en un sistema, quan formes part d'una regió que manté una relació tan turbulenta amb la resta del món, un món al qual la seva pròpia mutabilitat, radical i constant, desproveeix de qualsevol caràcter estàtic i comprensible?"

I si això ha passat amb aquella generació que eren a l'estació el dia que el tren del món va partir, què podem esperar de les generacions posteriors? De Patrice Beadsman, per exemple, LaVache de soltera, deprimida perquè Stonecipher III, el seu home, la va destrossar mentalment, després o mentre hi anava tenint fills? De Clarice, la filla gran d'aquest matrimoni, que és relativament intel·ligent i que té tan poc interès com la seva mare? De John, el segon fill, que és anorèctic, o de Stoney, el petit, que vol que li diguin LaVache o l'Anticrist, que va néixer sense una cama i que ha trobat el seu refugi a la universitat fent els treballs de tots els estudiants que l'hi encarreguen? Apartat, doncs, de la família i en certa manera del món, LaVache construeix un món amb paraules, una actitud no tan diferent, doncs, del que fa el neuròtic Rick Vigorous, copropietari de l'editorial on treballa Lenore, capficat perquè té el penis petit, perquè és un gelós i perquè està boja enamorat de Lenore tot i ser molt més gran. No para d'explicar-li arguments de les novel·les que li arriben. I encara ens falta Lenore, la besneta d'aquella Lenore primera, que té un problema de "fenomen verbal", tal com li diu LaVache, perquè no pensa en ella mateixa com una cosa real. És per això que fa infructuosament sessions de teràpia amb Curtis Jay, com també em fa Rick. Lenore buscarà la besàvia Lenore i els 25 vells restants que han desaparegut de la residència.

Però tot això que els he explicat és tot just el principi de la novel·la, després que coneguem Lenore Stonecipher Beadsman quan tenia quinze anys, un dia que va anar a la universitat femenina de Mount Holyoke, a veure Clarice, la seva germana.

David Foster Wallace va publicar *L'escombra del sistema* a vint-i-cinc anys. Llavors, encara es notava influït per Don DeLillo i per Thomas Pynchon, però va sacsejar-ho tot, va meravellar tothom, va portar l'art de fer novel·les a uns nous límits. Era una vergonya que en català no tinguéssim traduïda cap obra seva fins avui. Però ha valgut la pena esperar només per tenir l'envejable traducció de Ferran Ràfols Gesa, impecablement ben editada per Edicions del Periscopi. Corrin a les llibreries a buscar-lo!

Hilarant, sorprenent, inquietant, catàrtica, desorientadora quan la llegeixin, veuran que és molt més complexa i molt més ben travada que no el resum maldestre que n'he provat de fer. També per a David Foster Wallace la vida no estava separada de les paraules, però la trama amb què va ordinar aquesta novel·la —un xic excessiva en alguns punts— és magistral. Esquinçalls d'un món del qual tots en desconecem la lògica, però que ens acull amb una incomprensible indiferència amable a la seva rateta. *

CULTURA
22.03.2013

El malaguanyat
escriptor americà
David Foster
Wallace apareix
per primer cop en
català
JANETTE
BECKMAN/REDFERNS

L'ESCOMBRA
DEL SISTEMA
David Foster
Wallace

Traducció: Ferran
Ràfols Gesa
Editorial:
Edicions del
Periscopi
(Barcelona, 2013)
Pàgines: 594

Libres